

Sneh nahradí hnus

(12.02.2013; Šarm; č. 7, s. 6-7; Lišhákova Galina)

Keď v mestách zmizne sneh, pripravte sa na chodníky plné výkalov. Bratislava to zažila už pred týždňom. Pomôže povinné čipovanie psov?

Problém so psími exkrementmi si najväčšmi uvedomujeme, keď sa roztopí sneh. Pes totiž v zime logicky nevie, že vykonáva svoju potrebu priamo na chodníku a nie na tráve. A majiteľ si povie - veď sa to rozpadne. Lenže nerozpadne. Nehovoriac o tom, že výkaly nemajú čo robiť ani na tráve. Argument o hnojení neobstojí - parazity z exkrementov môžu prežívať v pôde dlhý čas. Kontaminujú vodné toky aj spodné vody.

Keby vaše dieťa začalo robiť potrebu uprostred chodníka, vyslúžite si od okolia ne jeden komentár. Dokedy to isté budeme tolerovať psom?

Nezodpovední psičkári

Tú lúku špatí nepatričná bodka, niekto tam jednoducho zanechal svoj odkaz. Možno ten niekto, idúc naokolo, vyjadril všetko, čo v ňom bolo... Poznáte elegantnú úvahu o výkale od Milana Lasicu, ktorú zhudobnil a naspieval Jaro Filip? Mohla by sa stať hymnou niektorých častí Bratislavy - paradoxne napríklad aj **Starého Mesta**.

Na Zámockej ulici pod hradom, kde býva najväčšia bratislavská smotánka, sú psie výkaly zhruba na každom druhom metri. A to sú iné porcie - zjavne od dobre živených domácich miláčikov. Smradľavú pamiatku na Bratislavu si však môžete odnieť aj spreď takých turistických atrakcií, ako je Michalská brána, opera či areál Bratislavského hradu.

Pritom v **Starom Meste** sa psie exkrementy odpratávajú špeciálne a ešte aj v rámci bežného režimu upratovania. "Žiadna firma však od nich nedokáže vyčistiť chodníky v plnom rozsahu, ak sa majitelia psov nezačnú správať zodpovedne a vždy po svojom psíkovi neupracú. Podľa Všeobecného záväzného nariadenia **Starého Mesta** má každý j majiteľ psa, aj ten, kto psa vedie, mať pri sebe vhodnú pomôcku na odstránenie psích exkrementov. E V opačnom prípade môže byť pokutovaný až do výšky šesťdesiatpäť eur," hovorí Tomáš Halán, hovorca Miestneho úradu Bratislava-**Staré Mesto**. No hrozba pokút zjavne nezaberá.

Náklady vyššie než zisky

"Ja sama mám psa, ale strašne ma rozčuľuje, keď šliapnem do kôpky, prípadne ich vidím naložené na trávniku," hovorí Viktória. "A čo je úplne absurdné, ľudia s malými psíkmi ich zbierajú a kopy ako po drevorubačoch tam ostávajú." Ďalší psičkári však majú iný názor. "Dane za psa sú také vysoké, že mesto by ich malo bez reptania odpratávať. Pes môže mať aj hnačku, vrecúško na exkrementy môže pri koši chýbať, skrátka, aj tomu najporiadnejšiemu majiteľovi psa sa stane, že ulicu znečistí. Terorizovať ich pokutou sa mi nezdá správne."

Táto námietka však pri porovnaní sumy, ktorú **Staré Mesto** vyberie za psy, a nákladov na čistenie ich výkalov neobstojí. "Vlani sa na dani za psy vybralo takmer štyridsaťtisíc eur, ale náklady na koše, ich vynášanie a čistenie, upratovanie plôch na výbeh a komunikácií od psích exkrementov plus známky pre psy dokopy stáli takmer päťdesiatpäťtisíc päťsto eur," vyratáva Tomáš Halán.

Špekulanti

No problém so psími výkalmi sa netýka len pokrytectva majetnejších ľudí, keďže s rovnakým problémom bojuje aj **Petržalka**, kde žijú skôr bežní ľudia, a napokon akékoľvek iné slovenské mesto.

Päť a pol tisíce evidovaných **petržalských** havkáčov podľa odhadu miestnej samosprávy tvorí len tretinu všetkých jeho psích obyvateľov, takže pes pripadá na každého desiateho **Petržalčana!** "V minulom roku sa odviezlo z **Petržalky** viac ako tridsať ton psích exkrementov!" hovorí **Mária Grebeňová-Laczo**vá, tlačová tajomníčka Mestskej časti Bratislava-**Petržalka**. A tu náklad na údržbu po psoch vysoko prevyšujú zisky z daní na psa. Zatiaľ nepomáha, že papierové vrecúška zamenili za mikroténové. A riešením zrejme nebude ani prvý oplotený výbeh pre psov...

Dôkazom bola obchôdzka, na ktorú sme sa vybrali s Ľubomírom Chomom, mladším inšpektorom z **petržalskej** Okrskovej stanice Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy. Vopred nás upozornil, že keď psičkári zbadajú policajta, správajú sa až kuriózne príkladne. Napríklad panička v kožuchu, ktorá sa po tom, čo jej havkáč vykonal veľkú potrebu chystala preč, len čo zahliadla mužov zákona, vytiahla hodvábnu vreckovku, nechutnú kôpku vzala do nej a komplet to vyhodila do koša. Problém je skrátka v ľudoch.

Psičkári sú pri porušovaní pravidiel veľmi vynachádzaví. "Vytrhávajú zo zeme koše na psie exkrementy, aby sa mohli vyhovoriť, že tam nie sú a nemohli po psovi upratať, ale aj tabule s nápismi

zákaz vodenia psov či zákaz voľného pohybu psov, prípadne nápisy zastreikajú. A našli aj spôsob, ako platiť za psa menšiu daň. V **Petržalke** predstavuje tridsaťštyri až šesťdesiatšedem eur, podľa veľkosti psa, majitelia psov v rodinných domoch platia iba sedemnásť eur. V niektorých mestách aj na dedinách je však táto daň nižšia, a tak psa prihlasujú tam, hoci ho chovajú v **Petržalke**. My im to však nemáme ako dokázať," vysvetľuje Ľubomír Chomo.

Kontrola DNA

Od 1. novembra 2011 je zo zákona povinné všetky novonarodené spoločenské zvieratá (psy, mačky a fretky) označiť čipom. Pre spoločenské zvieratá, ktoré sa narodili pred 1. novembrom 2011, platí dvojročné prechodné obdobie, počas ktorého musia byť začipované, pretože od 30. septembra 2013 bude táto povinnosť platiť už bez výnimky a za jej nedodržanie sa bude ukladať pokuta až do výšky tristosedemdesiat eur. Toto je šanca, ako problém s ich exkrementmi riešiť dôslednejšie.

Parlament by však musel schváliť, že pri evidovaní očípovaného psa sa odoberie i vzorka jeho DNA, ktorá sa nachádza aj v psom exkremente. Tak by nebol problém zistiť meno majiteľa psa, ktorý ich neodpratal. Pokuta za to by bola v takej výške, že by pokryla aj laboratórne práce spojené s vyšetrovaním. Podľa predbežných odhadov predstavujú okolo štyridsať eur a ak sa k nim prirátajú už platná pokutová sadzba za znečisťovanie, ktorá sa môže vyšplhať na šesťdesiatpäť eur, konečná suma môže presiahnuť aj stovku eur. To by si už azda psičkári rozmysleli, či budú na uliciach zanechávať páchnuce odkazy.

Texty k obr.:

Prechádzať sa po bratislavskom **Starom Meste** so vztýčenou hlavou a vychutnávať si pamiatky bez rizika, že stupíte je riskantné.

Petržalský les pri Malom Draždiaku je tak veľmi znečistený s psími exkrementmi, že ho volajú aj Hovnový les. Údajne ho tak nazvali kosci, lebo keď v ňom skracovali trávu, výkaly im lietali až vyše hlavy. Vraj odchádzali takí umazaní, že vyzerali, akoby čistili záchodovú šachtu a nie les.

V Nemecku poznajú aj takúto značku.